

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

715. Quænam, & qualiter probare teneatur Resignans spoliationem, ut possit restitui.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

Spol. Fictus restitutio, etsi jam alteri facta collatio. Paris. n. 37. citans Rebuff. in pr. tit. de renunc. vi facta. num. 2. qui etiam id limitat, nisi vis esset illata à Judice de causa cognoscente.

Quaestio 713. In specie, an censetur vim passus in resignatione beneficii, qui resignat, seu cedit beneficio suo propter vexationes, quibus gravabatur ab Episcopo?

Respondet affirmativè Azor. cit. q. 6. in fine. Paris. cit. q. 4. n. 38. citans Gemin. & Præposit. in c. quam periculosum. 7. q. 1. ac dicens communem; censet tamen Paris. num. 39. citatò pro hoc Sarn. de infirm. resign. q. 10. c. ult. Majol. de irregular. l. 3. c. 6. nu. 9. posse in hoc casu repeti beneficium, si calore iracundiæ motus id resignavit.

Quaestio 714. An rata & firma sit renuntiatio facta, postquam quis beneficio suo spoliatus est?

Respondeo: Talem resignationem esse nullam in hoc sensu, quòd veniat rescindenda, & spoliato dari, seu dandam restitutionem in integrum. Castrop. cit. §. 5. nu. 6. Azor. cit. c. 26. q. 7. Paris. l. 13. q. 5. n. 1. citans quamplurimos juxta c. sollicitè, de restit. spol. Idque ob præsumptionem coactionis, dum, ut dicitur cit. c. sollicitè, verisimile non est, quòd sponte juri suo renunciavit, qui renunciavit spoliatus. A. A. iidem. atque Paris. loc. cit. n. 3. juxta gl. in cit. c. sollicitè. v. quia, hanc esse præsumptionem juris, contra quam non admittitur probatio: qui etiam pro confirmatione responsonis n. 8. illud adducit, quòd in spolio ferè semper adfit vis & metus. Quin etiam procedit responso in resignatione facta cum juramento, ita ut eo non obstante, possit ac debeat talis restitui. Paris. loc. cit. nu. 16. citans Berojum, in cit. c. sollicitè. n. 1. & ibi communiter alios; juramentum enim tale præsumitur præstitum, & extortum vi, metu, dolo, cum sequatur naturam actus, super quo interponitur. Paris. n. 18. citans quampl. Porro spoliatus, cum retineat proprietatem, non autem possessionem, quippe quò spoliatus est. Paris. n. 6. per hujusmodi resignationem resignatur proprietatem, non verò possessio; cum nemo dare possit, quod non habet. Paris. ibid. actionem verò spoli nunquam intelligi cessam, nisi expressè dicatur. Paris. n. 15. Limitationum variarum loco deservient responsones ad plures quaestiones sequentes.

Quaestio 715. Quenam, & qualiter probare teneatur resignans post spoliationem, ut possit restitui?

1. **R**espondeo primò: Debere probare duo, nimirum se possedisse, cum spoliaretur, & jus saltem coloratum habuisse in illo beneficio. Castrop. Azor. l. cit. Paris. cit. q. 5. à nu. 86. per plures n. seg. Ratio prioris est, quòd qui possidet rem, eà spoliatus dici nequeat juxta vulgarem regulam. Paris. nu. 88. ex Menoch. in præjud. recap. poss. n. 1. siquidem privatio supponit habitum. l. decem. §. de æm. ff. de verb. oblig. Paris. n. 89. Ratio secundi est, quòd, licet in profanis sufficiat sola probatio possessionis, in quibus etiam prædo est restituendus, in c. in literis, de restit. spoliat. Paris. n. 95. in beneficialibus tamen non sufficit, utpote in quibus exactior probatio requiritur. Paris. n. 96. citans Ro-

tam decis. 20. de restit. spol. in antiq. & Innoc. in c. constitutus. de filiis presbyr. cum in his prohibeatur vitiosus ingressus, juxta c. 1. de mirt. in possess. Paris. n. 96. Unde jam, licet possessio inferat præsumptum titulum, c. si à sede. de præb. in 6. non tamen ex sola probatione possessionis in beneficialibus oriretur effectus restitutionis in spolio; cum ad beneficium restitui non queat carens canonicà institutione, quæ ex stylo saltem deducenda est ex coloratione justì ingressus, Paris. nu. 98. 99. & 100. citans plures textus, & A. A. & sic in beneficialibus spoliatus debet possessionis suæ titulum justificare. Paris. n. 101. citans etiam pro hoc quampl.

2. Respondeo secundò: Sive contra tertium, sive contra ipsum resignatarium resignans agat spolio, duram proxis esse illi provinciam potissimum in firmando primo extremo, nempe possessione beneficii ab eo habità, ait Lott. l. 3. q. 14. nu. 96. ed quòd, ut addit, concludentes, & plena exigantur probationes, propter naturam istius possessionis, quod, licet summarii sit processus, sit tamen maximi præjudicii, atque hanc esse communem, ut Menoch. de remed. recap. poss. remed. 15. nu. 408. & 413. & quam Rota sit perpetuè amplexa apud Verall. decis. 328. nu. 6. & 7. p. 2. Quin & præter rigorem hunc in probando primo extremo facillime resignanti obstituram spontaneam possessionis abdicacionem, ait Lott. ibid. nu. 111. juxta Rotam decis. 2. de rer. permut. in novis. Et quidem, si dirigatur actio contra tertium, extra dubium est, debere fieri tunc articulos, & super illos testes examinari, qui bene concludant, ait Lott. nu. 97. Si verò agatur contra ipsummet resignatarium eodem modo exigitur probatio. Lott. n. 100. Neque ad hoc extremum possessionis probandum confessio resignatarii, præsertim non geminata de possessione resignantis opitulabitur multum, si attendatur simplex factum resignationis; cum possit quis resignare jus, quod habet absque eo, quòd sit in possessione illius, adeoque ex actu resignationis inferri nequeat ad talem possessionem. Lott. n. 100. & 101. Sed & ob eandem rationem enunciatio ipsiusmet resignantis de propria possessione non attenditur. Lott. num. 102. Atque ita hæc in re simultanea confessio, nempe facta à resignatario, & resignante argumentum de nihilo inferri; quia enunciatio circa non necessaria ad actum non probat, etiam inter ipsos enunciantes. Lott. n. 103. & 104. Quamvis ita simultanea confessio serviat ad probationem alterius extremi, nempe tituli colorati. De quo mox.

3. Respondeo tertio: Non tamen exigitur exacta probatio veri tituli, sed forma quædam extrinseca seu facie valida, & sic possessionem primam ex aliquo colore justificare, Paris. l. 13. q. 5. nu. 102. citans Menoch. de recap. poss. remed. 15. nu. 463. Imol. in c. ex parte. de restit. spol. Bellam. decis. 455. Lap. Gemin. & c. Probatur autem hic color ad effectum restitutionis super spolio in beneficialibus, Primò, si probetur spoliatum habuisse ab eo beneficium, qui habebat auctoritatem instituendi. Paris. n. 103. citans Innoc. & Butr. in c. in literis, Jo-And. in addit. ad speculator. in rub. de restit. spol. & plures Rotæ decis. Neque requiritur, ut spoliatus ostendat literas. Paris. 105. citans Cassad. decis. 8. num. 1. de restit. spol. Sed probatur etiam ex sola supplicatione signata. Paris. n. 106. citans Sarn. in reg. de non judicando q. 5. Mohed. decis. 306. & c. Secundò probatur iste color ex confessione licet obiter

er facta per spoliatorem. Paris. n. 107. citans Sarn. de triennali. q. 39. Felin. in c. olim num. 11. de rescrip. Rotam decis. 19. de restit. spol. in novis &c. sic etiam tradit Lott. loc. cit. n. 104. ubi: Simultaneæ confessionis, nempe factæ à resignante, & resignatario de possessione resignantis operari potest respectu tituli, & coloris illius, ita, ut probato primo extremo, non possit resignatarius excipere de defectu tituli colorati respectu probationis possessionis, etsi secus sit quod ad effectum adjudicationis in petitorio, ut Lott. nu. 105. dicens, sic distinxisse Rotam decis. 19. de restit. spol. in novis. Tertio ex probatione diuturnæ possessionis. Paris. n. 108. citans Abb. Butr. & AA. communiter in cit. c. in literis; quia ex longa possessione beneficii oritur præsumptio ingressus Canonici, Paris. nu. 109. citans Roman. conf. 117. in fine, sufficit autem possessio decem annorum. Paris. nu. 111. citans Felin. in c. illud. n. 6. de præsump. Anchar. conf. 117. in fine. & alios. Et sic longo tempore reputatus Clericus, & existens in quali possessione beneficii, etiam curati, habet intentionem fundatam, licet non habeat literas Ordinum, & præsumitur ordinatus. Paris. nu. 112. citans Hof. Butr. Abb. & DD. communiter in cit. c. illud. de præsump. Sic ei, qui per 30. annos possedit beneficium, præsumitur facta collatio, licet non habeat literas collationis, Paris. nu. 113. juxta eisdem AA. ll. cit. Decium. conf. 118. n. 2. Reputaturque tunc calumnia facta petitoris petentis literas. Paris. nu. 114. citans Gemin. in c. si Judex. §. ult. nu. 4. de sent. excom. in 6. testans, licet responsum à S. Congregat. Episcoporum in Nolensi visitat. Quarto probatur color & titulus ex testimonio de auditu à spoliato, qui possidebat. Paris. n. 116. citans Bellamer. decis. 455. in fine. Felin. in c. ex parte. de restit. spol. Rotam decis. 8. eod. tit. in novis &c. Quinto probatur coloratus titulus ad favorem resignatarii agentis super spolio ex narrativa resignationis facta in literis expeditis continentibus reservationem certæ pensionis ad favorem resignantis. Paris. nu. 117. citans Sarn. de triennali. q. 39. in fine. testantem sic resolutum, à Rota. Atque ita ad hunc colorem probandum sufficit probatio levis. Paris. nu. 118. citans Mascard. de probat. concl. 1322. n. 1. cum etiam probetur ex institutione, etiam non confitit de præsentatione. Paris. n. 119. ex Rebuff. de pacif. poss. n. 32. Quin & per expectativam. Paris. nu. 121. ex Sarn. de triennali. q. 24. nu. 4. restante, sic sæpe decisum à Rota. Unde jam inferitur, si ad restitutionem spoliati in beneficiis requiratur probatio tituli, non esse dandam restitutionem ei, qui beneficium possidere non potuit, nec potest; cum clare & notorie constet de jure non petentis, & frustra tractetur de possessione cum eo, qui possidere non potuit nec potest. Paris. nu. 123. & 124. id pluribus. seq. n. exemplificans, v. g. in laico intruso, excommunicato, & ut habet n. 137. in omnibus casibus, in quibus constaret de notorio defectu proprietatis; et quod in his casibus non est spoliato concedenda restitutio ad beneficium, pro quo citat Cravert. conf. 190. n. 8. Menoch. de remed. recup. possess. remed. 15. num. 438. Mascard. de prob. concl. 1326. &c. Item in omnibus casibus, in quibus objicitur alicui, quod ipse jure privaretur dominio, & possessione; et quod, cum ipse jure sit privatus, non dicatur posse possidere, juxta gl. in c. quo jure. d. 8. ut habet Paris. nu. 138. & 139. citans Menoch. ubi ante nu. 330. P. Leuren. Fori Benef. Tom. III.

Abb. in c. item cum quis. n. 9. & 10. de restit. spoliat. & plures alios.

Questio 716. An resignatio facta post spoliationem coram Iudice competente valeat, ita ut in eo casu restitutio non debeatur?

Respondeo affirmativè. Castrop. cit. §. 5. nu. 7. Azor. cit. c. 26. q. 7. Paris. l. 13. q. 5. n. 21. citantes Abb. in c. sollicitè. de restit. spol. n. 10. Rebuff. in pr. tit. de vi in resign. contra Menoch. de recup. poss. remed. 1. n. 277. motum hac ratione, quod resignatio fieri non possit nisi, in manibus Papæ, Episcopi, aut alterius Superioris. Siquidem auctoritas judicis de causâ cognoscentis pergat, & excludit omnem suspicionem violentiæ, & metus. AA. iidem, uti & Card. Paris. conf. 96. nu. 39. vol. 1. Bartol. in l. frater à fratre. nu. 51. ff. de condic. indeb. & alii apud Paris. loc. cit. nu. 22. qui etiam nu. 25. respondet ad rationem Menochii; quod judex ratione causæ coram ipso pendens dicatur Superior, cum habeat jurisdictionem, quodque auditor Rotæ possit recipere cessionem litis & causæ coram eo pendens.

Questio 717. An resignatio facta post privationem, ubi certò constat eam factam sine vi & metu, valeat, & nequeat rescindi?

Respondeo affirmativè. Azor. loc. cit. Paris. cit. q. 5. num. 8. citans Abb. in cit. c. sollicitè. Menoch. de recuperand. poss. remed. 1. n. 267. & 276. ac dicens communem, quamvis Paris. nu. 33. dicat, Rotam in Abulensi. 29. Decemb. 1557. in contrarium firmasse, nempe dandam restitutionem non obstante quacunque resignatione, etiam spontaneâ postea securâ, et quod non videatur renunciatum actioni spolii, nisi expressè dicatur secundum stylum Rotæ: quin & expressè ait Paris. n. 35. hanc ipsam Rotæ decis. de plano procedere, seu concedendam restitutionem non obstante resignatione quacunque etiam spontaneâ, quoties resignatio facta fuit in favorem illius, qui spoliavit; secus, si facta in favorem alterius ex aliqua causa, v. g. quia resignans senex, vel non potest, vel non vult litigare &c. De cetero ratio responsionis est, quod resignatio spontanea sit valida, & apparente veritate de non metu & violentiâ, cesset præsumptio metus & violentiæ; idque argumento cit. c. sollicitè. ubi dum ait Papa, non esse verisimile aliquem sponte renunciare post spoliolum, satis indicat, quodsi contrarium appareat, cesset dicta præsumptio. Paris. à nu. 29. dixi, ubi constat resignationem post spoliationem factam sine metu, & violentiâ; nam in dubio, resignatumne sit sponte, nec ne, non præsumitur resignatio post spoliolum facta sponte. Azor. loc. cit. Paris. num. 36. et quod actus præsumatur factus ob causam, quæ præcesserit. Paris. ibid. ex Barbat. conf. 11. col. 6. in fine. l. 2.

Questio 718. An teneat resignatio facta post spoliolum per Procuratorem ad resignandum constitutum sponte ante spoliationem?

Respondeo affirmativè. Castrop. Azor. ll. cit. Paris. cit. q. 5. nu. 37. citantes Menoch. ubi ante. remed. 1. num. 272. Abb. in c. sollicitè. nu. 11. & ibi AA. communiter, Dum enim sponte & liberè ante spoliationem fuit constitutus Procurator, ad